

Förord

Styrelsearbetet präglades fram till årsmötet 2003 i hög grad av förberedelser för att sälja en större aktiepost och därmed lämna aktiemajoriteten i BTJ. Under arbetets gång var styrelsen helt enig. Det krav på sekretess som är brukligt i företagsvärlden uppfattades av både styrelsen och övriga medlemmar som svårt att förena med våra egna ambitioner att visa stor öppenhet. Men det var ett krav som var nödvändigt att respektera och följa för att försäljningen skulle kunna genomföras. Föreningen har även fortsättningsvis två platser i styrelsen för BTJ Intressenter – som blev namnet på det nya ägarbolaget. Det ger oss fortsatt god insyn och möjlighet till påverkan. Investmentbolaget Litorina, den nya majoritetsägaren, har visat på hög kompetens, god lyhörddhet och ett starkt intresse att utveckla BTJ-gruppen till ett framgångsrikt företag.

Att placera kapitalet från försäljningen av BTJ på ett förnuftigt sätt har varit en angelägen uppgift och under hösten har ett antal rådgivare redovisat sina förslag. En planerad investering som kunde slutföras under 2003 var förvärvet av fastigheten på Saltmätargatan. Med detta köp vill styrelsen att föreningen även i framtiden har en centralt belägen mötesplats i Stockholm.

Hedersmedlemmen Bengt Hjelmqvist fyllde 100 år den 28 oktober 2003 vilket Svensk Biblioteksforening uppmärksammade med en konferens på Växjö stadsbibliotek. I samband med uppvaktningen överlämnade föreningen också 100 000 kronor till Bengt Hjelmqvists fond.

Under hösten 2003 kunde styrelsen med glädje gripa sig an de strategiska framtidsfrågorna. Vid styrelsens strategidagar diskuterades internationella förebilder och en grov tidsplan fastställdes.

I anslutning till Bok & Biblioteksmässan i Göteborg förbereddes specialgruppernas ordförande på de kommande strategidagarna. Med hjälp av s k SWOT-analys diskuterades föreningens ändamålsparagraf. Vari ligger vår styrka och svaghet? Var finns våra möjligheter och hot? På dessa frågor visade svaren bl a att vår styrka är att vi kan tala för alla bibliotekstyper, har god ekonomi och ett eget kansli. Genom regionföreningarna och specialgrupperna kan vi påverka utvecklingen och representera både bred erfarenhet och djup kompetens. En svaghet som återkommande

Eva Hesselgren Mortensen, Svensk Biblioteksforenings ordförande.

påpekas är vår ovillighet att kommunicera och debattera. Vi bör utveckla våra möjligheter att bli en tanke-medja för branschen och att bedriva ett effektivare lobbyarbete. Genom en bättre omvärldsbevakning ska vi skapa debatt och diskussion.

Under våren 2004 genomförs en medlemsundersökning för att få medlemmarnas synpunkter på föreningens framtidsfrågor. Styrelsen har också planerat att samla ett antal fokusgrupper bestående av externa representanter för att diskutera bibliotekens roll i ett bredare samhällsperspektiv. Vid årsmötet i Stockholm 2005 ska det slutgiltiga dokumentet behandlas. Men det är ett år kvar till dess, ett år som jag hoppas ska präglas av en livlig intern debatt i Biblioteksbladet, på möten och konferenser. Jag vill därför inbjuda alla medlemmar att ta tillfället i akt och framföra sina synpunkter på föreningens roll och uppdrag! Hur ska Svensk Biblioteksforening se ut 2010?

Eva Hesselgren Mortensen
Älvsbacka 15 februari 2004

Föreningens arbete

Strategiarbetet 2010

Sedan bildandet av Svensk Biblioteksforening har mycket tid och kraft ägnats åt organisatoriska frågor. Vid styrelsens strategimöte i juni påbörjades ett arbete med att ta fram en strategi för föreningens arbete med sikte på år 2010. Vilka är de viktiga framtidsfrågorna? Hur ska föreningen utvecklas? Under hösten har styrelsen genomfört flera strategidiskussioner. Ordförandena i föreningens specialgrupper har träffats under ett tvådagars internat för att bland annat diskutera föreningens framtida arbete. Arbetet fortsätter under 2004 och genom diskussioner, rådslag och analyser ska ett dokument arbetas fram med målet att det ska antas vid föreningens årsmöte 2005.

Stadgeöversyn

Under året har en översyn gjorts av föreningens stadgar. Gunilla Herdenberg och Margaretha Eriksson från styrelsen har gått igenom nuvarande stadgar tillsammans med Lars G Andersson. Från kansliet har Christina Stenberg och Peter Axelsson deltagit. Förslaget gick under hösten ut på remiss och kommer att föreläggas årsmötet 2004.

Biblioteksplaner

Arbetet med att föra ut föreningens bok om biblioteksplaner och inspirera till utvidgat planeringsarbete i kommunerna fortsatte under året. Generalsekretären deltog i två länsmöten för personal och kommunpolitiker om gemensamma planer för hela den offentligt bekostade biblioteksverksamheten.

Generationsväxling

Under året har föreningen tillsammans med andra biblioteksorganisationer, Svenska Kommunförbundet och representanter från några folkbibliotek deltagit i regelbundna diskussioner kring personalförserjningen i kommunerna. Flera kommunala samarbetsprojekt har redovisats på mötena.

Föreningen följer och deltar i diskussionerna kring en yrkeshögskoleutbildning för biblioteksassistenter som planeras i Örebro.

Inom ramen för den internationella organisationen IFLA arbetar biblioteksforeningens generalsekretärare för att etablera New Professionals Forum, en plattform för att introducera unga bibliotekarier i den internationella biblioteksgemenskapen.

Världsbokdagen 23 april

Svensk Biblioteksforening ingår tillsammans med Föreningen Svenska Läromedelsproducenter, Svenska Bokhandlareföreningen, Svenska Förläggareföreningen, Svenska unescorådet och Skolverket i Idégruppen för Världsbokdagen. Till dagen producerade gruppen affischer och vykort som bland annat skickades ut till alla institutionella medlemmar i föreningen. En litterär korsordstävling för grundskoleelever med bl a bokvinster blev mycket uppskattad.

Mässor

Föreningen gjorde under 2003 en fortsatt satsning på Bok & Biblioteksmässan i Göteborg. Förutom en sedvanlig monter fanns föreningen även med på

Internationella Torget. Där presenterade specialgruppen för Afrika, Asien och Latinamerika utställningen *Afrikas 100 bästa böcker*. I en annan del av konferenslokalerna genomförde föreningens specialgrupper en storsatsning på speciella seminarier för medlemmarna. På scenen i E-hallen delade föreningen ut flera priser: Aniarapriset, barnboksplaketterna samt utmärkelsen Årets sjukhusbibliotek. På torsdagskvällen anordnades ett speciellt medlemsmingel som blev mycket välbesökt. Under mässan blev närmare nittio personer medlemmar i Svensk Biblioteksförning.

Samarbete med andra organisationer

Föreningen har fortsatt sitt samarbete med Sveriges Författarförbund gällande uppvaktningar i kommunerna. Gabriella Håkansson och Magnus Utvik från det s k Biblioteksrådet i Författarförbundets styrelse har besökt Salmätargatan för diskussioner. Överläggningar har också ägt rum med Författarförbundets ordförande.

Biblioteket i fokus, bif

Utgivningen av Biblioteket i fokus, bif, har fortsatt under 2003. Tidningen startades 1997 som ett samarbete mellan Svensk Biblioteksförning och Kommun-

Börje Sjölund, Nacka och Inga Lundén, Stockholm.

media i Borås. Det är en annonsfinansierad tabloidtidning om bibliotek, författare och läsning. Upplagan är drygt 100 000 exemplar och bibliotek kan erhålla tidningen mot fraktkostnaden för utdelning till låntagare. Bif utkommer fyra gånger per år och föreningens generalsekreterare Christina Stenberg skriver ledaren i varje nummer.

Föreningens nya tröjor lanserades vid mässan i Göteborg.

Eva Hesselgren Mortensen öppnade årsmötet 2003.

Uppvaktningar/Uttalanden

Möte med ensamutredare John Forslund angående bibliotekslagen.

Föreningsstyrelsen träffade i oktober Gunnel Stenvist som utredde Kungl. biblioteket.

Trycksaker m m

Årets stora succé blev de bibliotekströjor som togs fram till Bok & Biblioteksmässan i Göteborg. Ej hemlån, Referensex, Reserverad och Foliant var trycket på några av de populära modeller som såldes. Föreningens rekommendationer har under årets kompletterats med *På barns och ungdomars villkor - rekommendationer för folkbibliotekens barn- och ungdomsverksamhet*. Därutöver finns sedan tidigare *Svensk Biblioteksförnings rekommendationer för referens- och informationsarbete* samt *Svensk Biblioteks-*

förenings checklista för säkerhet på bibliotek. Specialgruppen för Afrika, Asien och Latinamerika har tagit fram en affisch: *Afrikas 100 bästa böcker*.

Biblioteksbladet

Biblioteksbladet, BBL, utkom med tio nummer 2003. Upplagan låg på cirka 4800 exemplar.

Årets nyhet var artikeln *Klippkort på kultur?* om det förslag som Statskontoret presenterade, *Alternativ finansiering av offentliga tjänster*. Artikeln fick mycket uppmärksamhet och slogs upp stort av bland andra Dagens Nyheter. Försäljningen av aktiemajoriteten i BTJ-gruppen belystes i flera artiklar och debattinlägg. BBL gjorde också enkäter bland medlemmarna, om försäljningen och effekterna av försäljningen. Flera artiklar behandlade nationell bibliotekspolitik och Kungl. bibliotekets roll med anledning av KB-utredningen.

Besserwisser, av Anders Mathlein, var en av nyheterna i BBL under året.

Lagom till Bok & Biblioteksmässan kom BBL med sitt avslöjande om Statskontorets förslag om "klippkort" på kultur.

Ett omfattande temanummer handlade om kommunernas utveckling och ekonomiska kris vilket speglades med intervjuer och reportage. Även detta nummer uppmärksammades.

På debattsidorna dominerade BTJ-affären och informationskompetens, det senare ämnet föranlett av en krönika av Christer Hermansson.

GATS, upphovsrätt och Patriot Act samt förbjudna böcker i USA var andra ämnen som lyftes fram under året.

Under hösten bildade Biblioteksbladet ett redaktionsråd.

Tidningens tryckerikostnader sågs över och kunde sänkas. Vidare förkortades de så kallade läggtiderna på tryckeriet vilket medför en något snabbare hantering och därmed en aktuellare tidskrift.

Paolo Sangregorio stod även detta år för tidningens layout och många av illustrationerna.

Specialgrupper

Föreningens specialgrupper har under året allt mer hittat sina arbetsformer. Nätverksmöten, konferenser samt utarbetande av rekommendationer är några av de vägar som valts för att utveckla biblioteksverksamheten inom respektive område. Fortfarande kan dock flera grupper göra mer för att använda den resurs som respektive nätverk utgör.

En helt ny specialgrupp bildades under året. Efter olika kontakter och diskussioner med de regionala skolbiblioteksföreningarna bildades under hösten *specialgruppen för skolbibliotek*.

Samtliga specialgruppers ordföranden träffades i Sigtuna under två dagar i november. Tillsammans med föreningens arbetsutskott diskuterades föreningens strategiarbete samt aktuella frågor kring specialgruppernas arbete.

Kampanjen *Afrikas 100 bästa böcker* har stått i centrum för arbetet inom *specialgruppen för Afrika, Asien och Latinamerika*. Förutom deltagande i olika seminarier har gruppen även deltagit på Rinkeby bokmessa 14–16 mars och på Internationella Torget under Bok & Biblioteksmässan i Göteborg 25–28 september

I kampanjen har ingått bokutställning, affischmaterial, böcker till försäljning, stöd till bokutgivning, författarbekör och seminarier. Aktiviteterna under Bok & Biblioteksmässan genomfördes med projektstöd från Sida.

Utvärderingarna från fjolårets uppskattade konferenser *Framtidens barnbibliotek – vem bestämmer?* visade att konferensdeltagarna önskade en uppföljning av konferensens tema, gärna i det egna länet. Under 2003 har därför ledamöter från *specialgruppen för barnbibliotek* medverkat vid två studiedagar anordnade av länsbiblioteken i Jönköping och Västra Götaland.

Lansana Juwara och Matilda Wallin presenterade satsningen "Afrikas 100 bästa böcker".

Wiviann Wilhelmsson och Marju Remes Castell diskuterar specialgruppsfrågor.

Många bibliotek i landet arbetar med att förverkliga FN:s konvention om barnets rättigheter i den dagliga verksamheten på biblioteken. Under våren gav föreningen ut *På barns och ungdomars villkor - rekommendationer för folkbibliotekens barn- och ungdomsverksamhet*. Foldern, som tar upp de frågor som fjol-årets konferenser fokuserade på, har rönt stor uppskattning och tryckts i en andra upplaga.

För att få fördjupad kunskap och internationella erfarenheter har tre av specialgrupperna gjort studieresor. *Specialgruppen för barnbibliotek* gjorde i september en studieresa till England där de bl a besökte en barnbibliotekskonferens i Manchester. Konferensen arrangerades av Youth Libraries Group, en av CILIPS (den engelska biblioteksforeningen) specialgrupper.

Specialgruppen för ekonomi och samhällsinformation inkl EU deltog i IFLA-konferensen i Berlin 4 – 9 augusti, årets tema var *Access Point Library: Media – Information – Culture*.

Specialgruppen för skönlitteratur studerade olika läsfremjande projekt under en tredagars studieresa till London. Med hjälp av Svensk Biblioteksforenings engelska motsvarighet, CILIP, hade ett antal bibliotek valts ut som arbetar mer aktivt med Reader Development.

Vid biblioteksdagarna i maj presenterade *specialgruppen för indexerings av skönlitteratur* en remissupplaga av ämnesordlistorna för barn- och ungdoms-

litteratur respektive vuxenlitteratur samt handledningen i indexerings av skönlitteratur. Under året har materialet därefter remissbehandlats. Utgivningen beräknas till 2004.

Specialgruppen för kvalitetsarbete och statistik har under året fortsatt att driva samarbetsprojektet kring *Handbok för utvärdering*. Projektet har pågått i två år och kommer att avslutas i december 2004. Ett femtiotal bibliotek deltar i samarbetet och inför 2003 kom sex nya bibliotek med i projektet. Styrgruppen har under året gett stöd till biblioteken, koordinerat mätningarna, ansvarat för informationen till deltagarna och sammanställt resultaten av de mätningar som utförts.

Vid Biblioteksdagarna avtackades Gunilla Folkesson för mångårigt arbete inom Bussfilen av Lotta Almqvist och Karin Blomqvist.

I konkurrens med drygt 300 andra förbättringsprojekt inom svensk offentlig sektor, nominerades Handboksprojektet till GötePriset 2003. Priset delas ut till förnyare av den offentligt finansierade servicen. Som en av 26 nominerade deltog specialgruppen med en posterutställning på Kvalitetsmässan i Göteborg den 7-9 oktober.

Efter en längre tids vilande verksamhet omorganiserades *specialgruppen för ledarskap* under hösten. Startskottet för den nya styrgruppen blev det ledarskapsinternat som föreningens programutskott arrangerade.

1998 var det 50 år sedan den första bokbussen startade i Sverige. Till det jubileet gjordes en vandringsutställning av *specialgruppen för mindre bibliotek och bokbussar (Bussfilen)*, som presenterade bokbussens historia i Sverige. Med tiden hade den blivit sliten och en del av materialet behövde uppdateras. Renoveringen blev precis klar till Biblioteksdagarna i Stockholm, där den stod uppställd till beskådande. Den har sedan under året visats i några kommuner.

I början av året bildades en projektgrupp för att planera och genomföra ett Satellite Meeting i Stockholm i augusti 2005 (i anslutning till IFLA-konferensen i Oslo). *Multiculturalsektionen* genomför ett sådant Satellite Meeting vartannat år. Stockholmskonferensen ska genomföras i samarbete mellan IFLA's Section for Library Services for Multicultural Populations, *Svensk Biblioteksförningens specialgrupp*

Christina Friström, Lund, Barbro Terling, Göteborg och Christina Wising, Göteborg vid Biblioteksdagarna i Stockholm.

för mångkulturell biblioteksverksamhet och Internationella Biblioteket.

Under hösten har *specialgruppen för skönlitteratur* skickat ut en enkät till nätverket och länsbiblioteken för att kartlägga arbetet med skönlitteratur på folkbiblioteken. 130 bibliotek svarade och arbetet pågår med att sammanställa materialet.

Specialgruppen för statliga bibliotek utanför universitets- och högskoleområdet har 2003 hittat sina arbetsformer med öppna möten istället för seminarier. Nätverksmedlemmarna har på detta sätt blivit mer aktiva och delat med sig av sina erfarenheter. En fungerande dialog mellan mötena har utvecklats. En viktig uppgift för gruppen har varit att arbeta med upphandlingsfrågor.

Wolfgang Undorf och Bodil Gustavsson vid mötet för specialgrupperna i november.

Utifrån enkätsvaren från den kartläggning av ungdomsverksamhet som *specialgruppen för unga vuxnas* användning av bibliotek genomförde år 2002, ombads ett antal bibliotek skicka in presentationer av sin verksamhet. Styrgruppen lade ut presentationerna på hemsidan för att lyfta fram goda idéer. Sidan byggdes även ut med länkar till forskning kring ungdomar och bibliotek, intervjuer med unga författare samt aktuell information om exempelvis årets ungdomskommun.

Specialgruppen för uppsökande social biblioteksverksamhet gjorde under hösten en enkät där nätverket ombads besvara frågor om hur medlemmarna vill träffas, om man föredrar kombinerade studiedagar, träffar med mera. Enkätsvaren ska diskuteras vid styrgruppens möte i början av 2004.

Under hösten skickade *specialgruppen för vårdbibliotek* ut en enkät om verksamheten vid sjukhusbibliotek och andra medicinska bibliotek. Gruppen vill genom enkäterna få en bild av nuläge och hur verksamheterna har förändrats under de senaste åren. Många bibliotek har svarat. Under 2004 kommer gruppen att sammanställa materialet.

Blänkaren – specialgruppen för vårdbiblioteks tidskrift utkom med tre nummer. Redaktion var även detta år Eva Alopaeus och Ann Liljegren. Innehållet har speglat verksamheten vid olika bibliotek i landet: ett nummer hade bidrag från norra Sverige, ett från

Henrik Åslund, föreningens 2:e vice ordförande, hade huvudrollen i den reklamfilm föreningen gjorde till videopremiären av *Grabben i graven* bredvid.

Stockholmsområdet och ett från Göteborgsområdet.

Ett särskilt arrangemang var den första biblioteksresan som *specialgruppen för äldre tryck och handskrifter* arrangerade och genomförde tillsammans med Christian Irhammar. Ett 20-tal deltagare följde med på en veckolång resa till historiska bibliotek i norra Tyskland.

I slutet av året publicerades det öppna brev till kommunerna som specialgruppen har arbetat med under året. Brevet uppmärksammade det bokliga

kulturarvets situation i kommunala bibliotek och bjöd in kommunerna till samarbete med specialgruppen för att rädda de historiska boksamlingarna.

En förteckning över samtliga specialgrupper och deras ledamöter finns på sid 21.

Kommittéer

Svensk Biblioteksforening har två kommittéer. Den ena är *Svensk Biblioteksforenings kommitté för katalogisering*. Kommitténs ansvarsområde är katalogiseringsregler och bibliografiska format för både tryckta och elektroniska media och ska vara föreningens expertorgan i katalogiseringsfrågor och kontakt för biblioteksforeningar i andra länder om dessa frågor. Den andra kommittén är *Svensk Biblioteksforenings kommitté för klassifikationssystem för svenska bibliotek (SAB-systemet)* vars huvuduppgift är att utveckla och underhålla klassifikationssystemet. I likhet med specialgrupperna finns verksamhetsplaner och information på föreningens hemsida.

Regionforeningar

Svensk Biblioteksforening har sex regionforeningar. Det är Regionforening Skåne, Regionforening Stockholm/Uppsala/Gotland, Regionforening Väst, Regionforening Västerbotten, Regionforening för Östergötland och Jönköpings län samt ännu i sin linda Regionforening Örebro Värmland. Under slutet av

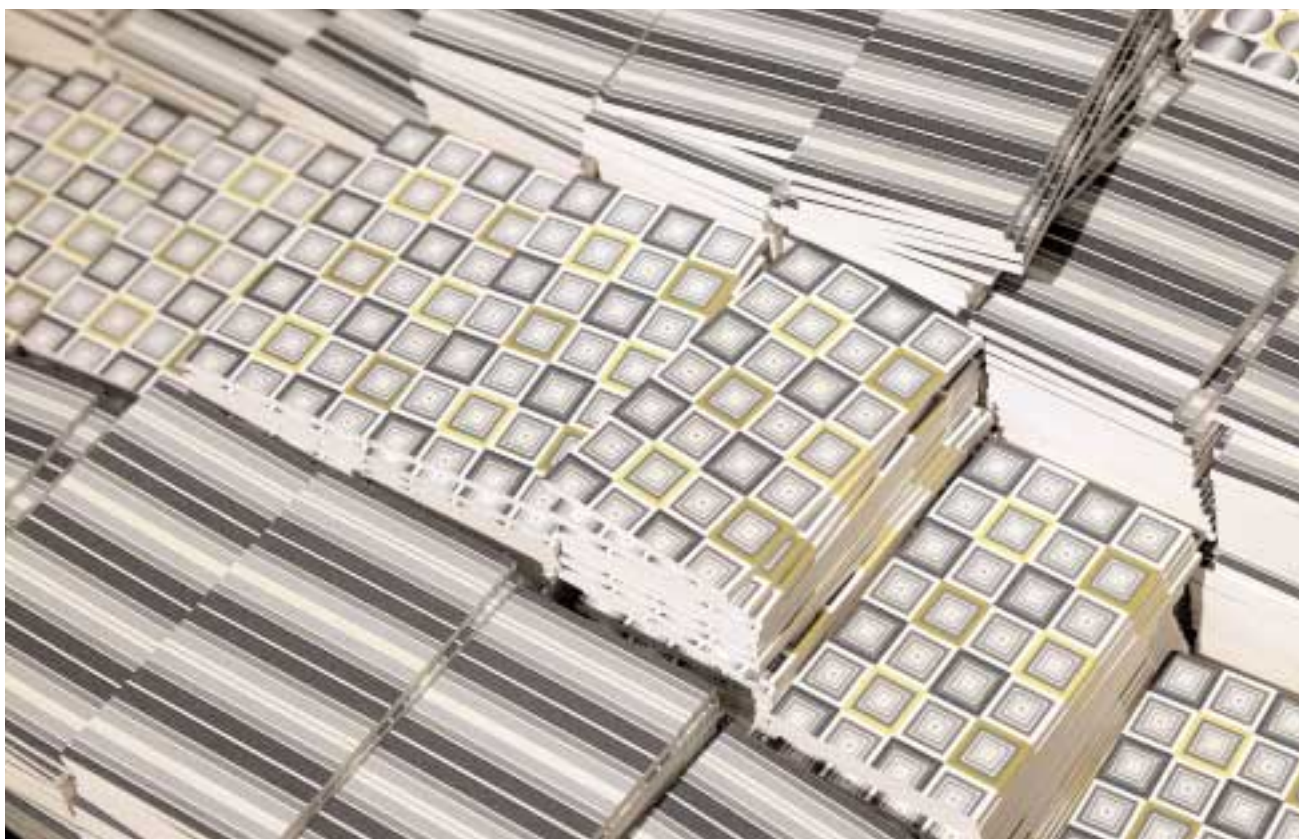
Steingrímur Jónsson, ordförande i regionforeningen för Östergötland och Jönköpings län.

året togs kontakter för att starta en regionforening i Västernorrland och Jämtland.

Remissvar

Svensk Biblioteksforening svarade under året på följande remisser:

- Upphovsrätten i informationssamhället – genomförande av direktiv 2001/29/EG m m.
- Bibliotek i skymundan. En rapport om arbetsplatsbibliotek, december 2003
- Allmänhetens tillgång till EU-relaterad information, SOU 2002:96

I november gästades föreningen av en grupp bibliotekarer från Vietnam. Deltog gjorde även Barbro Thomas, KB och Birgitta Sandell, ALP.

Internationellt

NVBF

Nordiska Vetenskapliga Biblioteksförningars Förbund består av fem föreningar varav Svensk Biblioteksförning är en. Alla enskilda medlemmar i Svensk Biblioteksförning kan delta i NVBF:s arrangemang till medlemspris. I oktober gick ordförandeskapet över från Island till Finland. Under året har en studieresa till Australien och Singapore ägt rum och konferensen *Performance measurement in ILL* arrangerades i Norge. Varje år delas resestipendier ut på 7.000 kr vardera till varje nordiskt land. Det svenska stipendiet delades i år mellan Mari-Anne Condé och Inger Thomas-Sundin.

Möte med de nordiska föreningarna

På de nordiska biblioteksförningarnas årliga möte diskuterades föreningarnas framställan till Nordiska ministerrådet angående ett närmare samarbete mellan NORDINFO och Nordbok. NORDINFO:s direktör Eva Hesselgren Mortensen informerade om läget på NORDINFO. Andra frågor som diskuterades var IFLA, särskilt ett nytt system för medlemsavgifter samt samarbete med biblioteksförningar i utvecklingsländer.

EBLIDA

European Bureau of Libraries and Archives höll sitt årsmöte i Uppsala. Tyvärr sammanföll årsmötet med Biblioteksdagarna varför ingen från Svensk Biblioteksförning deltog.

En diskussion har förts under året om EBLIDA:s framtid och ett särskilt möte hölls utanför Oslo där representanter för de nordiska biblioteksförningarna dryftade detta. Bl a diskuterades möjligheterna att utöka medlemskapet till att gälla även institutioner och inte enbart biblioteksförningar. En arbetsgrupp har i uppgift att göra en strategisk plan för EBLIDA.

Vietnamesiskt studiebesök

I november fick föreningen besök av en grupp bibliotekarer från Vietnam som i Kungl. bibliotekets regi studerade det svenska biblioteksväsendet. Under mötet redogjordes för hur Svensk Biblioteksförning arbetar och hur det svenska folkrörelsearbetet ser ut.

John Tsebe, nationalbibliotekarie i Sydafrika flankeras av kollegor på IFLA- mötet i Berlin.

Personalbiståndssamarbete med Forum Syd

Svensk Biblioteks förening har ett personalbiståndssamarbete med Forum Syd. Bo Markusson och Uno Nilsson från specialgruppen för Afrika, Asien och Latinamerika besökte Tanzania 21-28 oktober i syfte att göra en uppföljning av samarbetet. För närvarande arbetar Helene Lindh som bibliotekarie/biståndsarbetare på Tanzania Book Development Council, BAMVITA i Dar es Salaam. Specialgruppen har vidare deltagit i rekryteringen av Lena Mattisson, Ronneby Bibliotek, till en tjänst i Zimbabwe. Anställningen börjar i januari 2004 på Zimbabwe Book Development Council i Harare.

Deltagande i WALA:s årsmöte

Försök görs att etablera en regionförening i västra Afrika kallad WALA. Christina Stenberg deltog i årets möte i Accra, Ghana och pratade om lobbyarbete.

IFLA

Föreningen har under året fortsatt arbetet inom IFLA. Svensk Biblioteks förening nominerade Kay Raseroka, nationalbibliotekarie i Botswana, som president för IFLA. För att ge henne möjligheter att resa och delta i möten även utanför biblioteksvärlden har en resefond inrättats där de nordiska och den engelska biblioteks-föreningen bidrar.

Föreningen har, i enlighet med föreningens policy, bekostat deltagandet i Berlin-konferensen för Arlene Cohen från Pasific Islands Association for Libraries and Archieves. Arlene Cohen är sekreterare i MLA, Management of Library Association Section. Före-

IFLA:s president Kay Raseroka, nationalbibliotekarie i Botswana.

ningen har även betalt medlemsavgiften till IFLA för Uzbekistans biblioteks förening.

IFLA:s årsmöte

I Berlin samlades mer än 4 500 personer från 133 länder till the World Library and Information Congress 2003. Temat var som vanligt allmänt hållet. Access Point Library: Media – Information – Culture. Känslan av att befinna sig mitt ibland kollegor från hela världen kan inte förmedlas, bara upplevas.

Stipendiater finansierade av föreningen

Föreningen fördelade drygt hundratusen kronor i stipendier till medlemmar för IFLA-resor. Högsta prioritet gavs åt personer som är aktiva både i en av

Grupparbete på IFLA-mötet i Berlin för sektionen för biblioteks föreningar.

Gunilla Konradsson Mortin vid ett av IFLA-mötets kvällsprogram.

föreningens specialgrupper och i en av IFLA:s Standing Committees. Rapporter från dem som rest till IFLA med bidrag från Svensk Biblioteks-förening finns på hemsidan.

Johnny Carlsson arbetar i sektionen för Interlending and Document Delivery. De hade ett program tillsammans med katalogsektionen med titeln *Centraliserat eller decentraliserat*. Deras workshop behandlade *Performance Measurement of Interlibrary Loan Operations*.

Jan Nilsson från specialgruppen för kvalitetsarbete och statistik bevakade vad som hände i sektionen för Information Technology där Mats Lindquist från föreningens styrelse var ordförande till och med Berlinkonferensen. Bl a avhandlades användningen av mikrochips i böcker som ersättning för streckkodsetiketter och stöldskydd. Jan Nilsson rapporterade också från sektionen för Library Theory and Research, där den ständigt aktuella frågan om kvaliteten på våra referensfrågor diskuterades.

I sektionen för barnbibliotek avgick Elisabeth Lundgren som ordförande och ersattes av Ivanka Stricevic från Kroatien. Solveig Hedenström från specialgruppen för barnbibliotek deltog från föreningen. Programmet om projektet Books for all lockade många åhörare. Ett mycket intressant seminarium ordnades tillsammans med FAIFE-kommittén om hur barnbiblioteken kan betyda något genom att garantera fri tillgång till information i en värld av våld och konflikter.

Bodil Gustafsson, ordförande i specialgruppen för katalogfrågor, studerade bland annat hur samarbetet mellan OCLC och ansvariga för olika nationella utgåvor av Dewey Decimal Classification utvecklats och förbättrats. Flera andra bibliotekari-er från biblioteks-föreningens kommittéer är aktiva i IFLAs specialgrupper för frågor som rör klassifikation och katalogisering, t ex Pia Leth och Gunilla Jonsson.

Den nya sektionen för referensarbete leds av Annsofie Oscarsson och de hade bl a en program-punkt om nya roller för referensbibliotekarien i såväl det fysiska som det digitala biblioteket. Deltagarna diskuterade hur man kan samarbeta över biblioteks-gränserna via den digitala tekniken.

Skolbiblioteksfrågorna studerades av Camilla Lundberg och de kom att handla en hel del om hur det ser ut i Tyskland. Den sk PISA-undersökningen placerade Tyskland på 22:a plats i Europa när det gäller läsfärdighet.

Maud Roberts deltog för specialgruppen för konst, arkitektur och design och gjorde många studiebesök på konstmuseer och konstabliotek. En ständig fråga för den gruppen är övergången till dagens virtuella service.

Annsofie Oscarsson och Johnny Carlsson i Berlin.

Don Butcher och Madeleine Lefebvre från den kanadensiska biblioteksförningen pratade om att marknadsföra sin förening mot studenter och nya i professionen.

Tre bibliotekarier ur specialgruppen för ekonomi och samhällsinformation inkl EU deltog i IFLA-mötet för att bli ta del av det program som den livaktiga gruppen för riksdagsbibliotek anordnar.

Christina Tovoté lämnade under Berlin-konferensen sektionen för Management and Marketing och blev sekreterare i sektionen för Information Literacy. Denna nybildade sektion hade ett program tillsammans med sektionen för universitetsbibliotekarier samt en workshop om att diagnostisera behovet av information.

Ann-Katrin Ursberg är ordförande i den grupp som ska arrangera konferensen om mångkulturell biblioteksverksamhet i anslutning till IFLA:s årsmöte i Oslo 2005. En sådan konferens ägde rum i Utrecht, Holland efter Berlinkonferensen och Ann-Katrin Ursberg var där för att studera arrangemangen.

Gunilla Folkesson från specialgruppen för små bibliotek och bokbussar höll ett uppskattat anförande om nya tendenser i bokbussvärlden. Hon gjorde en exposé i ord och digital bild över vinnarna de senaste åren av utmärkelsen Årets bokbuss och lät dem exemplifiera utvecklingen.

Svensk Biblioteksförnings generalsekreterare Christina Stenberg är ordförande i sektionen MLA,

Management of Library Associations Section. I Berlin hade sektionen flera program med temat lobbying och att arbeta tillsammans med politiker för att uppnå resultat. Det första programmet handlade om strategisk planering med deltagande av ledningen för den amerikanska biblioteksförningen ALA. I programmet om hur nationella biblioteksförningar kan arbeta politiskt deltog bl a Finn Vester, ordförande i Danmarks Bibliotekforening. IFLA:s styrelse beslutade att Christina Stenberg i sin egenskap av MLA:s ordförande ska adjungeras till IFLA:s styrelse under ett år.

Inger Jepsson och Johanna Hansson.

Priser

Svensk Biblioteksförning har under året delat ut följande priser:

Aniarapriset

Lars Gustafsson.

Författaren Lars Gustafsson tilldelades Aniarapriset för år 2003. I motiveringen skrev juryn att ”Hans halvsekellånga, genreöverskridande författarskap, där inte minst lyriken med dess lätta ord och minnesdiga iakttagelser lärt och lustfyllt gestaltar levnadens äventyr.”

Jury: *Helena Eriksson*, författare, Göteborg, *Bengt Holmström*, f.d. stadsbibliotekarie, Malmö och *Bertil Palmqvist*, f.d. kulturjournalist, Arbetet Nyheterna.

Collijn-priset

Collijnpriset för bästa magisteruppsats i biblioteks- och informationsvetenskap gick till Lars Jonsson, Göteborg. Han belönades för uppsatsen ”Söktjänster för akademiskt bruk – en utvärdering av Google och Argos med frågor från en akademisk ämnesdisciplin”. Ur motiveringen: ”Juryn finner att författaren på ett intressant sätt belyser en för forskningsbiblioteken relevant frågeställning. Med ett väl genomtänkt angreppssätt redovisar författaren klart och koncist sin undersökning. Uppsatsen är pedagogiskt upplagd, utmynnar i ett oväntat resultat och inspirerar till fortsatta studier.”

Jury: *Henrik Åslund*, ordförande, 2:e vice ordförande i Svensk Biblioteksförning, *Kerstin Assarsson-Rizzi*, chefsbibliotekarie, Vitterhetsakademiens bibliotek, Riksantikvarieämbetet, *Viveca Halldin Norberg*, chef för kulturarvssamlingarna, Uppsala universitetsbibliotek, och *Per Olsson*, överbibliotekarie, universitetsbiblioteket, Karolinska Institutet.

Bengt Hjelmqvists pris

Bengt Hjelmqvists pris för framstående insatser på folkbiblioteksområdet tilldelades Alireza Afshari, barnbibliotekarie i Husby, Kista utanför Stockholm. I motiveringen skrev juryn: ”Alireza Afshari belönas för sitt arbete med språket som en murbräcka till kulturen och med biblioteket som mötesplats. Ali har i Husby

Lars Jonsson, Ann-Margret Järås och Alireza Afshari.

arbetat med Att läsa är att växa, skriververkstad, Läsåret, Dubbelt mentorskap, Lilla internationella biblioteket samt med ett sagoprojekt där pappor läser för sina barn.”

Jury: *Margaretha Eriksson*, juryordf. Svensk Biblioteksförning, *Carina Eskelin*, Kalmar Läns Bibliotek, *Inga Lundén*, Stockholms stadsbibliotek, *Birgitta Modigh*, Statens Kulturråd, samt *Karin Westerlund*, Länsbiblioteket Västernorrland.

Greta Renborgs pris

Ann-Margret Järås, bibliotekarie vid Malmö Stadsbibliotek, tilldelades Greta Renborg pris. I motiveringen skrev juryn bl a: ”Ann-Margret Järås arbetar med en klart preciserad målgrupp: läshandikappade, synskadade och dyslektiker. Målet är att se till att dessa, ofta potentiella biblioteksanvändare, med hjälp av den nya tekniken för tal- och skriftförmedling vågar öppna bibliotekens många möjligheter. Järås kombinerar teori med ett ständigt erövrande av nyaste tekniska kunskaper.”

Jury: *Eva Hesselgren Mortensen*, ordförande Svensk Biblioteksförning, *Gunilla Berglund*, informationssekreterare, Kulturförvaltningen Stockholms stad, *Margareta Brundin*, överbibliotekarie, Riksdagsbiblioteket, *Greta Renborg*, FDhc, f.d. lektor vid Bibliotekshögskolan samt *Marianne Steinsaphir*, chef-redaktör, Biblioteksbladet.

Svensk Biblioteksförnings barnbokspriser

Elsa Beskow-plaketten tilldelades Jens Ahlbom för samlad produktion. I motiveringen skrev juryn ”För en mångsidig bildproduktion, präglad av detaljkänsla och humor, saklighet och penselglädje. I den rika floran av bilderböcker, kapitel- och faktaböcker har Jens Ahlbom gång på gång visat prov på sin bredd och

Kristina Lindström, Jens Ahlbom, Anna-Clara Tidholm och Åsa Lind.

variationsrikedom, sin förmåga att i bilder levandegöra såväl mänskliga känslor som historiska fakta. En Mulle Mecks jämlike vad gäller uppfinningsrikedom och hantverksskicklighet, en riktigt proffsig lirare – precis som Ludde.”

Nils Holgersson-plaketten tilldelades Åsa Lind för boken *Sandvargen*. Juryns motivering: ”Det oväntade mötet mellan en ensam flicka och den gyllenglittrande Sandvargen bildar upptakten till ett filosofiskt funderamt och lekande livsbejakande läsäventyr. Ur ett konsekvent barnperspektiv begrundas allt, från larviga vuxna till universums gåta. Det poetiskt rytmiska språket präglas av en exakt enkelhet. *Sandvargen* är en nyansrik bok, som bland annat visar att mörkret inte bara är svartsvart, en glädje- och styrkebok för många åldrar.”

Carl von Linné-plaketten tilldelades Kristina Lindström och illustratören Anna-Clara Tidholm för *Flickornas historia Europa*. Juryns motivering: ”En stark och gripande kör av sjutton unika flickröster från olika epoker och kulturer. Liksom i föregångaren *Flickornas historia* (om svenska flickor) samsas här lyhörda porträtt av faktiska personer och trovärdigt framdiktade gestalter. Alla berättar de sin historia, som är en glömd del av vår historia. Anna-Clara Tidholms bilder fångar läsarens blick på ett självklart och osentimentalt sätt. Det finns något på en gång undflyende och uppfordrande hos dessa fjärran flickor; något som får läsaren att närma sig dem med stor nyfikenhet.”

Jury: *Ingrid Källström Nilsson*, ordförande, Stockholm, *Annci Almqvist*, Trelleborg, *Kristina Andersson*, Arvidsjaur, *Lotta Hardeborn*, Uppsala, *Birgitta Josefsson*, Göteborg, *Kajsa Noreen*, Kungsbacka

Årets bokbuss

Umeå bokbuss blev årets bokbuss 2003. I motiveringen skrev juryn bl a: ”Umeå bokbuss har en bred och varierad verksamhet. Verksamhet finns i tätort, gles- och landsbygd, skolor, förskolor, fritidshem och hos dagbarnvårdare och enskilda låntagare.

Bokbussen i Umeå satsar på att hålla ett aktuellt och attraktivt bestånd av böcker på CD och kassett samt musik. Fredagar när bussen är turfri åker den under skolåret ut med barnkulturprogram bl a dockteater, samt har ”6-årsvisningar”.

Bokbussen är det bibliotek som har störst utlån när det gäller barn och ungdomsmedier och av det totala utlånet i kommunen kommer bokbussens utlån på andra plats efter huvudbiblioteket. Den engagerade personalen på bokbussen har hand om all verksamhet inom bokbussen allt från inköp och utlån till buss-service. Umeå bokbuss är synnerligen väl värd utmärkelsen Årets Bokbuss 2003.”

Jury: *Karin Blomqvist*, Svensk Biblioteksförnings styrgrupp för mindre bibliotek och bokbussar, *Maj Eriksson*, Jämtlands läns bibliotek (2002 års vinnare), *Bengt Källgren*, Svensk Biblioteksförning, styrelseledamot, *Magnus Torstensson*, Bibliotekshögskolan och Biblioteksmuseet i Borås, *Leena Månsson*, ordförande i juryn, styrgruppen för mindre bibliotek och bokbussar.

Christina Larsson och Anneli Mindemo, sjukhusbiblioteket i Nyköping.

Årets sjukhusbibliotek

Sjukhusbiblioteket på Nyköpings lasarett utsågs till Årets sjukhusbibliotek 2003. Juryns motivering: ”Det kombinerade biblioteket omfattar medicinsk och allmän biblioteksverksamhet samt patientinformation.

Vi vill särskilt framhålla den höga kompetensen och det stora engagemanget hos bibliotekarierna vars verksamhet på många sätt ligger i frontlinjen samtidigt som ett sjukhusbiblioteks alla grundläggande funktioner upprätthålls.

Biblioteket är väl förankrat i sjukhusets organisation och ger personal, patienter och studerande tillgång till ett rikligt och varierat mediabestånd. Ett mångfaldigt och omfattande utbildningsprogram erbjuds kontinuerligt.

Biblioteket har en väl utbyggd och uppdaterad hemsida på intranätet med en help-desk i informationssökning.”

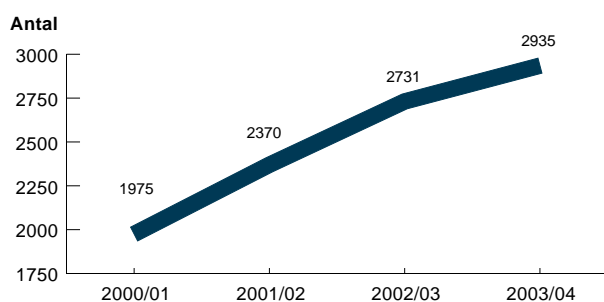
Jury: Svensk Biblioteksförnings specialgrupp för vårdbibliotek.

Föreningen, styrelsen, kansli mm

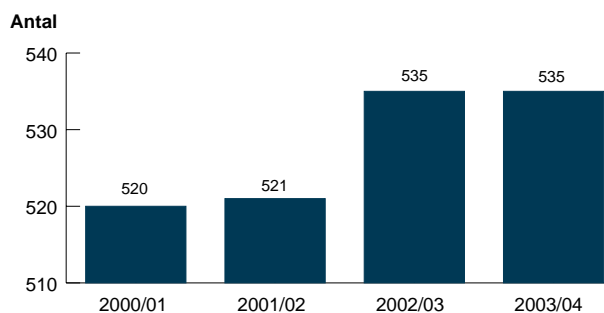
Medlemsantal

Gruppen enskilda medlemmar har ökat med närmare 50 procent under de senaste tre åren. 2003 fortsatte den positiva utvecklingen. Totalt värvades 471 enskilda medlemmar och 13 institutioner. 31 december 2003 hade föreningen 2 935 enskilda medlemmar och 535 institutionella medlemmar.

Enskilda medlemmar, plus 50 procent under 3 år

Institutioner

Extra medlemsmöte 10 mars

Styrelsen kallade till ett extra medlemsmöte den 10 mars i Stockholm för att avhandla ett förslag till borttagande av § 8 i stadgarna. I paragrafen stadgas att föreningen ska äga minst 25 procent av det totala aktiekapitalet i BTJ. Att avskaffa paragrafen krävde likalydande beslut på två på varandra följande medlemsmöten varav minst ett ordinarie.

Bakgrunden var att styrelsen ville fullfölja beslutet från årsmötet 1997 att sälja aktiemajoriteten i BTJ-gruppen. I kallelsen till medlemmarna framgick att styrelsen träffat en principöverenskommelse med en köpare. Denna köpare, som inte kunde presenteras på mötet, krävde att det skulle vara möjligt att i framtiden

Ulla Brohed, Malmö, och Lars G Andersson, Stockholm, vid föreningens extra medlemsmöte den 10 mars.

sälja hela företaget varför en paragraf som stadgar ett 25-procentigt ägande för föreningen måste tas bort.

Styrelsens huvudargument för försäljningen var att ägandet av BTJ tog tid och engagemang från övrig verksamhet, att föreningens ekonomiska framtid behövde tryggas samt att företaget behövde en ägare som kan tillskjuta kapital.

Vid medlemsmötet var 134 personer röstberättigade och röstningen utföll till förmån för styrelsens förslag med mer än 2/3 majoritet.

Årsmöte 8 maj

Föreningens ordinarie årsmöte ägde rum i samband med Biblioteksdagarna i Stockholm i maj. Huvudfrågan var naturligtvis den föreslagna stadgeändringen som beslutats om vid det extra medlemsmötet i mars. Styrelsen ställde samma förslag till årsmötet som man gjort vid marsmötet om borttagandet av § 8 i stadgarna. Harold Kaiser, vd för investmentbolaget Litorina, som styrelsen tecknat principöverenskommelse med, presenterade bolaget och deras intentioner med köpet av BTJ. För styrelsen talade vice ordförande

Gunilla Herdenberg. En lång rad medlemmar begärde ordet och talade för och emot borttagandet av § 8, i praktiken för och emot en försäljning av BTJ. Nästan 200 enskilda och drygt 150 representanter för institutionella medlemmar röstade och röstningen utföll så att 262 röstade för och 78 röstade mot styrelsens förslag. Därmed gick stadgeändringen igenom med klar 2/3-majoritet för förslaget.

Förutom BTJ-frågan fanns några vanliga årsmötes-ärenden. Ordförande Eva Hesselgren Mortensen talade om styrelsens förslag att fortsätta arbeta med generationsväxling som verksamhetsinriktning. Hon föreslog att tre underteman ska vara ledarskap, mentorskap och nätverk. Under året ska en bok om ledarskap och mentorskap produceras, ett ledarskapsseminarium genomföras samt en konferens för ”nya” i bibliotekarieyrket genomföras. Årsmötet antog styrelsens förslag.

Till årsmötet hade tre motioner inkommit. Lars G Andersson motionerade om att det ska krävas att mer än 10 procent av medlemmarna ska vara närvarande för att ett årsmöte ska vara beslutsmässigt. Motionen avslogs.

En motion från Arne Svahn om stadgeöversyn besvarades av styrelsen med att en sådan översyn pågår. Årsmötet beslutade i enlighet med styrelsens förslag att anse motionen besvarad samt att även Lars G Andersson ska ingå i arbetsgruppen för stadgeöversynen.

En motion från Eva-Lisa Holm Granath behandlade Regionföreningarnas verksamhet och plats i organisationen. Styrelsen svarade att man skulle upprätta mer formaliserad samverkan mellan styrelsen och regionföreningarnas styrelser. Årsmötet biföll motionen.

Karin Westerlund valdes in i föreningens styrelse.

Föreningsstyrelsen

Efter årsmötet fick styrelsen följande sammansättning:

Ordförande *Eva Hesselgren Mortensen*, Karlstad, vald på 2 år 2002

Margaretha Eriksson, Karlshamn, vald på 2 år 2002

Stefan Ersgård, Malmö, omval 2 år (invald 2002)

Johanna Hansson, Stockholm, omval 2 år (invald 2001)

Gunilla Herdenberg, Lund, vald på 2 år 2002 (invald 2001)

Bengt Källgren, Göteborg, vald på 2 år 2002

Mats Lindquist, Göteborg, omval 2 år (invald 2000)

Roland Persson, Malmö, omval 2 år (invald 2002)

Gunnar Sahlin, Stockholm, vald på 2 år 2002 (invald 2000)

Karin Westerlund, Härnösand, nyval 2 år

Henrik Åslund, Lund, vald på 2 år 2002 (invald 2000)

Annsophie Oscarsson, Umeå, avgick ur styrelsen. *Gunnar Sahlin* avgick ur styrelsen 30 september 2003 i och med att han utnämndes till Riksbibliotekarie.

Margaretha Arteus, Solna, och Ingrid Källström Nilsson, Stockholm.

Folkbildningsminister Lena Hallengren, t h, öppnade Biblioteksdagarna.

Styrelsemöten

Styrelsen har haft 11 ordinarie styrelsemöten och två strategimöten. I samband med årsmötet hölls ett konstituerande möte.

Vid det konstituerande mötet omvaldes Gunilla Herdenberg till förste vice ordförande och Henrik Åslund till andre vice ordförande. Föreningens tre ordföranden utgör arbetsutskott. Under hösten invaldes även Margaretha Eriksson i arbetsutskottet. Till ordförande för programutskottet omvaldes Henrik Åslund. Arbetsutskottet har sammanträtt sju gånger och programutskottet åtta gånger.

Valberedning – vald vid årsmötet

Lena Skoglund, Göteborg, ordförande

Gunilla Konradsson Mortin, Malmö

Annsöfie Oscarsson, Umeå

Roland Tiger, Härnösand

Catta Torhell, Lund

Revisorer – valda vid årsmötet

Auktoriserade revisorer

Christer Ljungsten och *Johan Thuresson* (suppleant)

Lekmannarevisorer

Karin Semberg och *Terje Höiseth* (suppleant)

Föreningens kansli

Arbetet på kansliet har präglats av föreningens två medlemsmöten och försäljningen av aktiemajoriteten i BTJ. Under vintern ökade telefonkontakten med medlemmarna på grund av många förslag på nedskärningar i kommunernas budgetarbete.

Manuella rutiner i samband med medlemsavgifterna har under året försvunnit till förmån för automatisk koppling mellan medlemsregistret och ekonomisystemet. Kanslilokalerna har flitigt använts för möten och sedan vanligt Öppet Hus i december. Personalstyrkan på kansliet har varit intakt under året.

Föreningskansliet, heltidsanställd personal

Christina Stenberg, generalsekreterare

Annikki Alanne, ekonomiansvarig

Peter Axelsson, informationschef

Sisela Rosén Ignatkova, medlemssekreterare

Wiviann Wilhelmsson, konsulent

Biblioteksbladet

Marianne Steinsaphir, chefredaktör

Annika Eriksson (f d Stenlund), redaktör (deltid)

BTJ-gruppen/BTJ Intressenter

Under 2002 förhandlade Svensk Biblioteks-förening tillsammans med medägaren KF med ett antal företag om ett förvärv av BTJ. Det ledde så småningom fram till att ett företag, Litorina Kapital, kvarstod. De var villiga att betala ett pris som styrelsen kunde acceptera och uppfylla styrelsens övriga krav. Svensk Biblioteks-förening kvarstod dock med en minoritetspost i BTJ. En principöverenskommelse tecknades om att köp skulle genomföras under förutsättning att föreningens medlemmar tog bort paragraf 8, om ett minimiägarande på 25 procent av BTJ, ur föreningens stadgar, vilket skedde vid årsmötet den 8 maj. Litorina önskade nämligen ha möjlighet att sälja hela företaget om det visade sig mest gynnsamt på sikt.

En annan förutsättning för försäljningen var att Svensk Biblioteks-förening löste in minoritetsägarna, medlemmar och anställda på BTJ-gruppen, som tillsammans ägde 5 775 aktier. Detta genomfördes.

De båda ägarna valde en konstruktion att ha ett gemensamt ägarbolag som äger 100 procent av BTJ-gruppen. Som förberedelse för försäljningen startade Litorina och Svensk Biblioteks-förening ett ägarbolag som döptes till BTJ Intressenter AB.

Efter beslut på de båda medlemsmötena träffades Gunnar Sahlin och Christina Stenberg från Svensk Biblioteks-förening, Harold Kaiser och Paul Stene från Litorina samt Magnus Håkansson från KF för att slutföra affären.

Svensk Biblioteks-förening sålde hela sitt innehav till BTJ Intressenter och erhöll förutom ekonomisk likvid en ägarandel i BTJ Intressenter på 22, 62 procent. KF Invest sålde hela sitt innehav till BTJ Intressenter och erhöll endast ekonomisk likvid. KF har alltså inte längre något ägande i BTJ. Däremot erbjöds ledningsgruppen på BTJ-gruppen som består av tio personer att bli delägare i BTJ Intressenter och de äger tillsammans 9, 51 procent. BTJ Intressenter äger 100 procent av BTJ-gruppen.

Paul Steene och Harold Kaiser från Litorina, Gunnar Sahlin och Christina Stenberg från Svensk Biblioteksforening samt Thomas Dahlin och Magnus Håkansson från KF genomförde BTJ-affären den 12 juni.

BTJ Intressenters ägarbild per 31 december 2003

Ägare	Antal aktier	Procent
Svensk Biblioteksforening	226 220	22,62
Litorina	678 662	67,87
BTJ-gruppens ledningsgrupp	95 118	9,51
Summa	1 000 000	100

BTJ Intressenters styrelse

Örjan Håkansson

Gunilla Herdenberg

Gunnar Sahlin (t o m 1 oktober)

Eva Hesselgren Mortensen (fr o m 1 oktober)

Anders Skarin

Harold Kaiser

Paul Steene

Ägarstrategi

Inom ramen för sitt ägande ska Svensk Biblioteksforening

- Påverka företaget att tillförsäkra svenska bibliotek tillgång till adekvata biblioteksprodukter och tjänster
- Främja en framgångsrik utveckling av BTJ-gruppens varor och tjänster på svensk och utländsk biblioteksmarknad
- Kräva ekonomiskt försvarbar avkastning

Användning av avkastning och vinster

- Ekonomiskt stöd till utveckling av svenskt biblioteksväsen
- Stöd till biblioteksforskning
- Utveckling av internationella kontakter
- Opinionsbildning

Medlemskap

Svensk Biblioteksforening är medlem i följande organisationer:

- EBLIDA, European Bureau of Library, Information and Documentation Association
- Foreningen biblioteksstöd till Nicaragua

- Foreningen Norden
- IFLA, International Federation of Library Associations and Institutions
- Foreningen är medlem i samtliga IFLA-sektioner
- NAMHI, The Nordic Association for Medical and Health Information
- NVBF, Nordiska Vetenskapliga Biblioteksforeningars förbund

Resestipendier

Resestipendier på sammanlagt 199 000 kronor har delats ut:

- *Maria Andersson* och *Linda Johansson*, Malmö, för studieresa till Bosnien-Hercegovina
- *Ann-Marie Asplund*, Mariefhamn, för konferens, Nordiska skolbibliotekarietforeningen, Stavanger, Norge
- *Anna Dahl*, Stockholm för ICMAH-konferens, Fort de France, Martinique
- *Bibi Eriksson*, Malmö, för IASL-konferens, Durban, Sydafrika.
- *Harriet Henriksson*, Malmberget, för studieresa till Bok & Biblioteksmässan i Göteborg
- *Veikko Jauhiainen*, Lund, för studieresa till Färöarna
- *Inger Jullander*, Göteborg, för IAML-konferens, Tallin, Estland
- *Kerstin Magnusson* och *Christine Wennerholm*, Falun, för studieresa till London
- *Mats Myrstener*, Uppsala, för studieresa till Zürich, Schweiz
- *Agneta Nykvist*, Örebro, för studieresa till USA
- *Jonas Pettersson* och *Charlotta Thorell*, Lund, för studieresa till USA i samband med uppsatsarbete
- *Britt-Inger Rönnqvist*, Luleå för studieresa till Seattle och San Fransisco, USA
- *Malin Utter*, Rönninge, för IASL-konferens, Durban, Sydafrika

Konferenser och seminarier

Svensk Biblioteksförning har under året arrangerat elva konferenser och seminarier på åtta platser i landet, från Lund i söder till Umeå i norr. Sammanlagt har dessa arrangemang samlat drygt 900 deltagare. Antalet dagar och antalet deltagare är färre än föregående år. Biblioteksdagarna 2003 i Stockholm med temat *Vem ska använda framtidens bibliotek?* samlade 400 deltagare, vilket är nytt rekord.

Föränderlig omvärld

6-7 mars, Stockholm

Antal deltagare: 67

Arr: Svensk Biblioteksförnings specialgrupp för marknadsföring

Bokvård

28 mars, Lund,

Antal deltagare: 43

Arr: Svensk Biblioteksförnings specialgrupp för äldre tryck och handskrifter

Med sikte på tillgänglighet

8 april, Eskilstuna

Antal deltagare: 45

Arr: Svensk Biblioteksförnings specialgrupp för uppsökande social biblioteksverksamhet

Biblioteksdagarna

8-10 maj, Stockholm

Antal deltagare: 399

Arr: Svensk Biblioteksförning, programutskottet

Vetenskap med plats för skratt – Vårdbibliotekskonferens 2003

21-22 maj, Umeå

Antal deltagare: 49

Arr: Svensk Biblioteksförnings specialgrupp för vårdbibliotek

För vem katalogiserar vi?

17 oktober, Göteborg

Antal deltagare: 112

Arr: Svensk Biblioteksförnings specialgrupp för katalogfrågor

Att leda bibliotek

22-23 oktober, Sigtuna

Antal deltagare: 18

Arr: Svensk Biblioteksförning, programutskottet

Bengt Hjelmqvist 100 år

4 november, Växjö

Antal deltagare: 66

Arr: Svensk Biblioteksförning, programutskottet

Bokvård

7 november, Stockholm

Antal deltagare: 21

Arr: Svensk Biblioteksförnings specialgrupp för äldre tryck och handskrifter

Fjärrlån

27 november, Halmstad

Antal deltagare: 81

Arr: Svensk Biblioteksförnings specialgrupp för fjärrlån och dokumentleverans

Mina måsten

28 november, Stockholm

Antal deltagare: 21

Arr: Svensk Biblioteksförnings specialgrupp för mångkulturell biblioteksverksamhet

Specialgrupper

Specialgruppen för Afrika, Asien och Latinamerika

Bo Markusson, Timrå kommunbibliotek (ordförande)

Maria Bergstrand, Barnängens världsbibliotek, Stockholm

Maud Hell, Vikingaskolan, Lund (fr o m december)

Uno Nilsson, Tjörns kommunbibliotek

Malin Utter, Rönninge gymnasiums bibliotek (fr o m oktober)

Matilda Wallin, Internationella biblioteket, Stockholm stadsbibliotek

Styrgruppen har haft fyra sammanträden under året.

Specialgruppen för barnbibliotek

Kristina Andersson, Arvidsjaurs bibliotek (ordförande)

Carin Borell, Sollefteå kommunbibliotek

Solveig Hedenström, Länsbibliotek Västmanland

Sofia Lindblom, Askebyskolan, Stockholm

Helén Sandberg, Hässleholms bibliotek

Maud Svahn, Alingsås bibliotek

Styrgruppen har haft fyra sammanträden under året.

Specialgruppen för bibliotekspedagogik

Lisa de Souza, Länsbibliotek Dalarna (ordförande)

Kerstin Ericsson, Norrtälje folkbibliotek

Bibi Eriksson, Lärarutbildningens mediatek vid Malmö högskola

David Herron, Karolinska institutets bibliotek

Britta Särnmark, Hulebäcksgymnasiets bibliotek, Mölnlycke

Malin Ögland, Håbo folkbibliotek, Bålsta

Styrgruppen har haft tre sammanträden under året.

Specialgruppen för mindre bibliotek och bokbussar – Bussfilen

Lotta Almqvist, Mölndals bibliotek (ordförande)

Karin Blomqvist, Lindesbergs bibliotek

Maj Eriksson, Jämtlands läns bibliotek

Gunilla Folkesson, Norrtälje folkbibliotek (t o m februari)

Leena Månsson, Länsbibliotek Skåne

Styrgruppen har haft tre sammanträden under året.

Specialgruppen för ekonomi och samhällsinformation, inkl. EU

Eva Olson, Malmö stadsbibliotek (ordförande)

Berith Backlund, Kvinnohistoriska samlingarna, Göteborgs universitetsbibliotek

Christina Hallin, Stockholms stadsbibliotek

Christina Kristiansson, Göteborgs stadsbibliotek

Gun Lundberg, Gävle stadsbibliotek

Terttu Persson, Riksdagsbiblioteket

Styrgruppen har haft fem sammanträden under året.

Specialgruppen för fjärrlån

Anna-Gretha Johansson, Umeå universitetsbibliotek (ordförande)

Acke Ericsson, Malmö lånecentral

Gunilla Jingborg, Länsbiblioteket Västernorrland

Britt-Marie Lindahl, Lunds universitetsbibliotek

Anna Råbom, Högskolebiblioteket, Halmstad (fr o m maj)

Styrgruppen har haft tre sammanträden under året.

Specialgruppen för indexering

Lena Lundgren, Länsbiblioteket i Stockholms län (ordförande)

Ute Hummel, Göteborgs stadsbibliotek

Eiler Jansson, Högskolebiblioteket i Halmstad t o m oktober, Länsbibliotek Halland fr o m november

Pia Leth, Kungl. biblioteket

Styrgruppen har haft fyra sammanträden under året.

Specialgruppen för katalogfrågor

Bodil Gustavsson, Stockholms universitetsbibliotek (ordförande)

Mats Alexandersson, Södertörns högskolebibliotek

Ragnar Helin, Riksdagsbiblioteket

Karin Håkansson, Linköpings stadsbibliotek (t o m oktober)

Margareta Rosfelt, Stockholms stadsbibliotek (t o m maj)

Anna Swärd Bergström, Umeå universitetsbibliotek

Styrgruppen har haft fyra sammanträden under året.

Specialgruppen för konst, arkitektur och design

Ulla-Britt Ban Wieslander, Högskolan för design och konsthantverk, Göteborg (ordförande)

Helen Antonsson, Chalmers tekniska högskola, arkitekturbiblioteket, Göteborg (t o m mars)

Anna Dahl, Biblioteket, Medelhavsmuseet, Stockholm (t o m mars)

Lena Grönlund, Stenebyskolans bibliotek i Dals Långed

Jutta Kübler Boström, Karlstads universitetsbibliotek

Maud Roberts, Stockholms universitetsbibliotek

Karin Suld, Högskolan i Borås, textilbiblioteket (fr o m mars)

Styrgruppen har haft fyra sammanträden under året.

Specialgruppen för kvalitet och statistik

Christina Jönsson Adrial, Kungl. biblioteket/BIBSAM, Stockholm (ordförande)

Johan Edgren, Göteborgs stad, Lundby

Susanna Månsby, Allmänna biblioteket, Sahlgrenska universitetssjukhuset, Göteborg

Jan Nilsson, Bibliotek och IT, Malmö högskola

Styrgruppen har haft fem sammanträden under året.

Specialgruppen för ledarskapsutveckling

Catta Torhell, Social- och beteendevetenskapliga biblioteket, Lund (ordförande fr o m december)

Christer Carls, Ängelholms kulturförvaltning (fr o m december)

Anne-Marie Evers, Falköpings bibliotek (fr o m december)

Per Olsson, Karolinska Institutets universitetsbibliotek, Stockholm

Anneli Reinhammar, Länsbibliotek Sörmland

Kerstin Simberg, Almedalsbiblioteket, Visby (fr o m december)

Styrgruppen har haft två sammanträden under året.

Specialgruppen för marknadsföring

Gunilla Berglund, Kulturhuset, Stockholm (ordförande)

Ulla Brohed, Malmö stadsbibliotek

Eva Enarson, Stockholms universitetsbibliotek

Dag Jonasson, Mörbylånga kommunbibliotek

Inga-Lill Nilsson, Karlstad universitetsbibliotek (fr o m mars)

Styrgruppen har haft fem sammanträden under året.

Specialgruppen för mångkulturell biblioteksverksamhet

Birgitta Alm, Mediateket, Utvecklingsavdelningen, Utbildningsförvaltningen, Stockholm (ordförande fr o m september)

Sixten Ahlstrand, Göteborgs stadsbibliotek

Ing-Britt Persson, Norra Älvsborgs länsjukhus, Trollhättan

Lionel Rieloff, Malmö stadsbibliotek (fr o m oktober)

Peter Sarri, Sametinget, Jokkmokk

Ann-Katrin Ursberg, Alvesta bibliotek (ordförande t o m augusti)

Styrgruppen har haft fyra sammanträden under året.

Specialgruppen för referensarbete

Ulf Bolander, Örebro stadsbibliotek (ordförande)

Daniel Gunnarsson, Högskolebiblioteket, Jönköping

Elsbeth Holmberg, Lunds stadsbibliotek

Maria Nylander, Arbetslivsbiblioteket, Stockholm (t o m mars)

Annsotie Oscarsson, Umeå universitetsbibliotek (fr o m september)

Styrgruppen har haft fyra sammanträden under året.

Specialgruppen för skolbibliotek

Monica Nilsson, Björnekullaskolans bibliotek, Åstorp (ordförande fr o m oktober)

Jan-Anders Andersson, Barn- och utbildningsförvaltningen, Tjörn (fr o m december)

Suzanne Hammargren, Skolbiblioteksforum, Skol- och Barnomsorgsförvaltningen, Växjö (fr o m december)

Christer Holmqvist, Mediateket, Utvecklingsavdelningen, Utbildningsförvaltningen, Stockholm (fr o m oktober)

Jenny Johansson, Parkbiblioteket, Örnköldsvik (fr o m oktober)

Styrgruppen har haft ett sammanträde under året.

Specialgruppen för skönlitteratur

Karin Vikström, Växjö stadsbibliotek (ordförande)

Kristina Andersson, Umeå stadsbibliotek

Gunnel Arvidson Nilsson, Danderyds bibliotek

Gunilla Eriksson, Kungsbacka kulturförvaltning

Anna Wingårdh, Höganäs bibliotek

Styrgruppen har haft fem sammanträden under året.

Specialgruppen för statliga bibliotek utanför universitets- och högskoleområdet

Marju Remes Castell, Läkemedelsverkets bibliotek, Uppsala (ordförande)

Elsie Andersson, Regeringskansliets bibliotek, Stockholm

Lena von Bahr, Kemikalieinspektionens bibliotek, Stockholm

Irene Rurling, Skatteverkets bibliotek, Stockholm

Styrgruppen har haft fem sammanträden under året.

Specialgruppen för unga vuxna

Maria Dimblad, Malmö stadsbibliotek (ordförande)

Alireza Afshari, Stockholms stadsbibliotek (fr o m september)

Heidi Carlsson Asplund, Alingsås bibliotek

Larry Lempert, Internationella Biblioteket, Stockholm (t o m september)

Ulla Lundberg, Kungsbacka kulturförvaltning (t o m oktober)

Elisabeth Pettersson, Umeå stadsbibliotek (t o m oktober)

Monika Staub, Höganäs bibliotek

Styrgruppen har haft fem sammanträden under året.

Specialgruppen för uppsökande social biblioteksverksamhet

Margareta Norberg, Länsbibliotek Sörmland (ordförande)

Chatarina Eggertz-Hede, Chalmers bibliotek, Göteborgs universitet

Marie Gustavsson, Länsbiblioteket i Stockholms län

Birgitta Irvall, TPB, Stockholm

Elena Kurkkio, Gällivare kommunbibliotek

Styrgruppen har haft fyra sammanträden under året.

Specialgruppen för vårdbibliotek

Marie Källberg, Fackbiblioteket, Karolinska Sjukhuset, Stockholm (ordförande)

Johnny Carlsson, Karolinska Institutets universitetsbibliotek, Stockholm

Annelie Ekberg Andersson, Karlstads universitetsbibliotek

Inga-Lill Jern Larsson, Sjukhuset i Varberg

Lena Persson, Borås lasarett

Gunvor Weinmann, Lasarettet i Enköping

Styrgruppen har haft tre sammanträden under året.

Specialgruppen för äldre tryck och handskrifter

Wolfgang Undorf, Kungl. biblioteket (ordförande)

Kerstin Andersson, Stifts- och landsbiblioteket i Skara

Björn Dal, Lunds universitets bibliotek

Jan Larsson, Västerås stadsbibliotek

Irma Ridbäck, Riksarkivet, Stockholm

Clas-Ove Strandberg, Stockholms Universitetsbibliotek

Styrgruppen har haft fyra sammanträden under året.

Kommittéer

Kommittén för katalogisering

Gunilla Jonsson, Kungl. biblioteket (ordförande)

Harriet Aagaard, Stockholms stadsbibliotek

Anders Cato, Kungl. biblioteket

Anders Lönn, Statens musikbibliotek, Stockholm

Anders Noaksson, Bibliotekstjänst

Åsa Präntare, Naturvårdsverkets bibliotek

Anna Swärd Bergström, Umeå universitetsbibliotek

Agneta Holmenmark, Kungl. biblioteket (adjungerad sekreterare)

Kommittén har haft fyra sammanträden under året.

Kommittén för Klassifikationssystem för svenska bibliotek (SAB-systemet)

Lennart Enge, Bibliotekstjänst (ordförande)

Göran Berntsson, Högskolan i Borås

Ebbe Fritjofsson, Uppsala universitetsbibliotek

Ebon Gentili, Malmö stadsbibliotek (fr o m september)

Olle Johansson, Statens ljud- och bildarkiv, Stockholm

Pia Leth, Kungl. biblioteket

Margareta Rosfelt, Stockholms stadsbibliotek (t o m september)

Eva Tedenmyr, Kungl. biblioteket (t o m oktober)

Kerstin Urberg, Kungl. biblioteket (fr o m oktober)

Elisabet Grufman, Bibliotekstjänst (adjungerad sekreterare)

Kommittén har haft fyra sammanträden under året.

Föreningsrepresentation

Augustipriset

Barn och ungdom, elektor

Annci Almqvist, Trelleborg
Kristina Andersson, Arvidsjaur
Carin Borell, Sollefteå
Annika Edlund, Umeå
Solveig Hedenström, Västerås
Ditte Lundin Pettersson, Täby
Kristina Öster, Västerås

Facklitteratur, elektor

Margaretha Arteus, Täby
Elisabeth Norinder, Sala

Skönlitteratur, elektor

Britt Douhan, Umeå
Anders Hjertén, Säffle
Ulla Hjorton, Uppsala
Sussi Kotowska, Stockholm
Marianne Lindberg, Umeå
Conny Persson, Gävle
Annika Simms, Bålsta

Biblioteket i fokus, redaktionsrådet

Björn Lindwall, Eskilstuna
Christina Stenberg, Stockholm

Biblioteksmuseiföreningen, styrelsen

Maud Svahn, Alingsås

BIBSAM:s referensgrupp för dokumentleverans och fjärrlån

P-O Tellander, Falun

Bokpriskommissionen

Lars Rydquist, Stockholm

EAHIL, council

Eva Alopeus, Göteborg
Johnny Carlsson, Stockholm

EBLIDA

Stefan Ersgård, Malmö
Eva Hesselgren Mortensen, Karlstad

EIRA:s kontaktmän

Marie Källberg, Stockholm

Elsa Thulins översättarpris, jury

Marianne Steinsaphir, Årsta

Föreningen Nordens representantskap

Johanna Hansson, Stockholm

Författarförbundets nationella skolbiblioteksgrupp

Lisa De Souza, Falun

Kultur i vård och omsorg

Marie Källberg, Stockholm
Margareta Norberg, Eskilstuna

Kunskapsveckan/Kampanjen för flexibelt lärande

Kerstin Ericsson, Norrtälje

Kurdiska biblioteket

Anna Gustafsson Chen, Stockholm
Birgitta Alm, Stockholm, suppleant

NAMHI, styrelsen

Eva Alopeus, Göteborg

Nordiska arbetsgruppen för U- Landsdokumentation

Specialgruppen för Afrika, Asien och
Latinamerika

Nordiskt nätverk för barnbibliotek och kultur

Ann-Christin Magnusson, Laholm
Maud Svahn, Alingsås

NVBF, styrelsen

Anna Swärd Bergström, Umeå
Henrik Åslund, Lund

Nätverket för patientinformation

Gunvor Weinmann, Enköping

PR-föreningen för nordiska bibliotek, styrelsen

Björn Lindwall, Eskilstuna, ordförande

Produktrådet för arkivverket

Kerstin Andersson, Skara

SIS/TK 321

(standardiseringsarbete)
Ulf-Göran Nilsson, Jönköping

Världsbokdagens idégrupp

Peter Axelsson, Stockholm

Bibliotekstjänsts läsluststipendier

Carin Borell, Sollefteå

Ekonomisk redovisning

Föreningens ekonomiska redovisning
finns i separat bilaga.

Stockholm i mars 2004. Styrelsen för Svensk Biblioteksförening

Eva Hesselgren Mortensen, Karlstad,
ordförande
Gunilla Herdenberg, Lund,
1:e vice ordförande
Henrik Åslund, Lund,
2:e vice ordförande
Margaretha Eriksson, Karlshamn

Stefan Ersgård, Malmö
Johanna Hansson, Stockholm
Bengt Källgren, Göteborg
Mats Lindquist, Göteborg
Roland Persson, Malmö
Karin Westerlund, Kramfors